

УДК 339.6

DOI: <https://doi.org/10.32782/2224-6282/180-17>

Дараган А.В.

аспірант PhD,

Національний технічний університет
«Харківський політехнічний інститут»

Darahan Anton

National Technical University
"Kharkiv Polytechnic Institute"

ОЦІНЮВАННЯ ФІНАНСОВОГО ПОТЕНЦІАЛУ ПІДПРИЄМСТВА

Важливим елементом макроекономічних змін в Україні є проблема досягнення економічної стабілізації та переходу до розвитку всіх секторів економіки. Забезпечення економічного зростання в умовах ринкової трансформації потребує підвищення ефективності використання ринкових інструментів, узгодженого вирішення завдань створення відповідних технологічних, інституційних та організаційних структур, основною метою яких є об'єднання всіх необхідних елементів в одну загальний відтворювальний контур нового технологічного укладу з метою створення сприятливих умов для модернізації та підвищення ефективності діяльності суб'єкта господарювання. Відсутність регулярного циклу виробничого процесу, погіршення якості продукції, труднощі в її реалізації призводять до зменшення надходжень коштів на рахунки підприємства, що призводить до погіршення його платоспроможності. Існує також зворотній зв'язок, оскільки брак ресурсів може призвести до збоїв у постачанні сировини і, як наслідок, у виробничому процесі.

Ключові слова: машинобудування, фінансовий потенціал, показник, ринок, стан, зростання.

EVALUATION OF THE ECONOMIC POTENTIAL OF THE ENTERPRISE

An important element of macroeconomic changes in Ukraine is the problem of achieving economic stabilization and the transition to the development of all sectors of the economy. Ensuring economic growth in the conditions of market transformation requires increasing the efficiency of the use of market tools, a coordinated solution to the tasks of creating appropriate technological, institutional and organizational structures, the main purpose of which is to combine all the necessary elements into one general reproductive contour of the new technological system in order to create favorable conditions for modernization and improvement of the efficiency of the business entity. The lack of a regular cycle of the production process, deterioration of product quality, difficulties in its implementation lead to a decrease in the inflow of funds to the company's accounts, which leads to a deterioration of its solvency. There is also a feedback loop, as a lack of resources can lead to disruptions in the supply of raw materials and, as a result, in the production process. The purpose of assessing the financial condition of the enterprise is to restore the appropriate level of financial stability of the enterprise, to determine its ability to continue economic activity, further development, ensure profitability and increase production capacity, make the right decisions. In general, the financial condition of SE "KHMZ "FED"" can be characterized as steady and stable. The vast majority of indicators of the company's financial success are within the normative values. The company is a reliable borrower; profitability indicators have positive values, but not high enough values to be recognized as efficient. Summarizing the above, it can be concluded that SE "KHMZ "FED"" has a fairly high level of business activity. The company is a reliable creditor and debtor that repays its obligations on time, actively uses its own capital, stocks and fixed assets. When evaluating the economic potential of the company, it is necessary to remember that it is a complex concept and is characterized by a system of indicators that reflect the real situation and the use of the existing potential, the financial capabilities of the company as a business partner, a subject of capital investments, and a taxpayer.

Key words: mechanical engineering, financial potential, indicator, market, condition, growth.

JEL Classification: D21, D24

Постановка проблеми. Однією з головних галузей української економіки є розвиток машинобудування. Сучасні дослідження показують, що конкурентна привабливість підприємства підвищується завдяки збільшенню наявних ресурсів, а також впровадженню новітніх технологій та інкарнацій. Сучасний ринок висуває високі вимоги до підвищення ефективності праці, ресурсів, шляхів формування та вдосконалення потенціалу підприємств і промисловості, зниження собівартості продукції. Кожне виробниче підприємство створюється для задоволення різноманітних потреб суспільства та вигідних інтересів власників і працівників підприємства. Це забезпечується організацією постійної роботи підприємства з випуску якісної та прибуткової продукції. Реалізація цього завдання неможлива без створення механізму повного, ефективного та раціонального використання ресурсного

потенціалу підприємства. Для більшості потенційних об'єктів існує значна кількість їх характеристик. Зокрема, властивості об'єктів можна згрупувати за такими основними ознаками: 1) наявністю чи відсутністю прояву щодо зовнішнього середовища об'єкта (зовнішнє, внутрішнє); 2) можливістю змін (консервативні, умовно-консервативні, варіативні (контрольовані, неконтрольовані)); 3) рівнем узагальнення (основні, ключові, критеріальні); 4) впливом однієї властивості на зміну іншої властивості об'єкта або появу нової властивості (опосередкований вплив, прямий вплив (посилення, послаблення), нейтральний).

Машинобудування є однією з базових галузей економіки України та стратегічно важливою галуззю, яка впливає на розвиток технологічного потенціалу та конкурентоспроможність усієї економіки України. Рівень розвитку машинобудування є одним із основних фак-

торів, що дають змогу забезпечити сталий розвиток економіки України, від рівня та динаміки розвитку якої залежить розвиток країни.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. На сьогоднішній день велика кількість вітчизняних та зарубіжних вчених у своїх наукових роботах приділяли увагу розвитку економічного й фінансового потенціалу підприємства, а саме: Амоша О. І., Краснокутська Н. С., Яковлев В. І., Другова О. С., Міщенко В. А., Перерва П. Г., Марчук Л. С., Мельник О. Г., Марченко В. М., Толпежніков Р. О., Бондар О. А., Шура Н. О., Тлумацька В. В., Плікус І. Й., Назарова Т. Ю., Маслак О. І. та ін., але серед них приділялося мало уваги оцінці фінансового потенціалу машинобудівних підприємств. Також слід відзначити, що мало уваги приділялося рекомендаціям, щодо удосконалення фінансового потенціалу машинобудівних підприємств, які в останній час зіштовхнулися в низькою кількістю проблем.

Мета статті є оцінювання фінансового потенціалу машинобудівного підприємства на базі нормативних документів і визначення можливих шляхів покращення окремих вартісних індикаторів.

Вклад основного матеріалу. Для оцінки фінансового стану підприємства використовуються його різнопланові фінансові й не фінансові характеристики. Це складна концепція, яка є результатом взаємодії всіх елементів системи компанії, визначається набором виробничо-економічних факторів і характеризується системою показників, що відображають наявність, місцезнаходження та використання фінансових ресурсів господарюючого суб'єкта [1].

Фінансовий стан підприємства залежить від результатів його виробничої, комерційної та фінансово-господарської діяльності. Перш за все, він позитивно впливає на безперервне виробництво та реалізацію високоякісної продукції та послуг. Як правило, чим більший обсяг виробництва та реалізації продукції, робіт, послуг та їх нижча вартість, тим вище рентабельність підприємства, що позитивно позначається на його фінансовому стані. Нерегулярність виробни-

чих процесів, погіршення якості продукції, труднощі її реалізації призводять до зменшення надходження коштів на рахунки підприємства, що призводить до погіршення його платоспроможності. Існує також цикл зворотного зв'язку, оскільки брак ресурсів може призвести до збоїв у постачанні сировини, і, як наслідок, виробничого процесу.

Фінансова діяльність підприємства має бути спрямована на забезпечення систематичного надходження та ефективного використання коштів, дотримання платіжно-кредитної дисципліни, досягнення раціонального балансу власних та позикових коштів та фінансової стабільності для ефективного функціонування підприємства [2]. Це визначає необхідність і практичну важливість систематичної оцінки фінансового стану компанії, яка відіграє важливу роль у забезпеченні її стабільного фінансового становища. Тому фінансовий стан є однією з найважливіших особливостей будь-якого підприємства.

Метою оцінки фінансового стану підприємства є відновлення належного рівня фінансової стійкості підприємства, визначення його спроможності продовжувати господарську діяльність, подальший розвиток, забезпечувати рентабельність та збільшувати виробничі потужності, приймати правильні рішення [4]. Першим етапом такої оцінки є аналіз основних економічних показників підприємства (табл. 1).

Чистий дохід збільшується протягом останніх трьох років: у 2019 році на 48 028 тис грн а у 2020 році на 49 458 тис грн. Ця тенденція в основному викликана ростом цін на продукцію. У 2019 році валовий прибуток зріс на 36 338 тис грн а у 2020 році цей показник збільшився на 59 470 тис грн. Що стосується чистого прибутку, то він не має єдиної чіткої тенденції. У 2019 році цей показник зменшився на 18% а у 2020 році навпаки збільшився на 19%, що є свідченням покращення економічного результату від діяльності компанії. Середньорічна вартість активів демонструє позитивну тенденцію протягом останніх трьох років. У 2019 році їх вартість зросла на 9% порівняно з 2018 роком а у

Таблиця 1

Основні економічні показники діяльності підприємства ПАТ «ФЕД»

№	Показник	Роки			Відхилення 2020 р. до 2018 р.	
		2018	2019	2020	+/-	%
1	Чистий дохід, тис. грн.	435 125	483 153	532 611	97 486	22,40
2	Валовий прибуток, тис. грн.	197 256	233 594	293 064	95 808	48,57
3	Чистий прибуток, тис. грн.	48 722	39 734	49 222	500	1,03
4	Середньорічна вартість активів, тис. грн.	489 962	538 557	558 478,5	68 516,5	13,98
5	Середньорічна вартість основних засобів	46 245	40 218	40 292	-5 953	-12,87
6	Середньорічна вартість необоротних активів, тис. грн.	127 456	127 561	134 478	7 022	5,51
7	Середньорічна вартість оборотних активів, тис. грн.	362 506	410 996	424 000,5	61 494,5	16,96
8	Середньооблікова чисельність працівників, осіб	240	285	289	49	20,42
9	Фондовіддача	9,4	12,0	13,2	3,8	40,43
10	Фондомісткість	0,11	0,08	0,08	-0,03	-27,27
11	Фондоозбросність, тис. грн /ос.	192,7	141,1	139,4	-53,3	-27,66
12	Продуктивність праці, тис. грн. /ос.	1 813,0	1 695,3	1 842,9	29,9	1,65
13	Коефіцієнт оборотності оборотних активів	1,2	1,2	1,3	0,1	8,33

Джерело: [7]

2020 році відбулося збільшення на 3,6% порівняно з минулим періодом. Середньорічна вартість основних засобів змінюється і у 2019 році демонструє негативну тенденцію -6 027 тис грн, у 2020 році навпаки відбувся незначний приріст на 74 тис грн. Середньорічна вартість необоротних активів у 2018 та 2019 роках зберігалася приблизно на одному рівні і була в межах 127 456–127 561 тис грн. У 2020 році відбулося помітне збільшення даного показника на 5%. Фондовіддача збільшується з кожним роком, що свідчить про підвищення ефективності використання основних засобів. Фондомісткість навпаки є зворотнім показником відносно фондівіддачі і демонструє зменшення показника у 2019 році, що говорить про ефективне використання фондів, а у 2020 році він залишився на рівні 2019 року. Фондоозброєність відображає рівень забезпечення працівників основними засобами і для компанії даний показник демонструє негативну тенденцію. У 2019 році він зменшився на 51,6 тис грн, а у 2020 році – на 1,7 тис грн. / ос. Продуктивність праці має неоднорідну тенденцію: у 2019 році вона зменшується на 6,5% а у 2020 році збільшується на 8%, що свідчить про збільшення ефективності управління персоналом підприємства. Коефіцієнт оборотності оборотних активів у 2018 та 2019 роках знаходився на одному рівні а у 2020 році даний показник збільшився на 7,7%.

Наступним етапом є оцінка майнового стану підприємства ДП «ХМЗ «ФЕД»» та джерел його формування за балансом (табл. 2).

Серед активів ДП «ХМЗ «ФЕД»» найбільшу частку займають оборотні активи, які склали: у 2018 році – 74,4%, у 2019 році – 78% та у 2020 році – 73,7%. На другому місці за обсягами у загальній структурі знаходяться запаси, які займають: у 2018 році – 56,6%, у 2019 році – 55,9%, у 2020 році – 56%. Найменша частка

належить грошовим коштам. У 2018 році ця стаття балансу займала: 1,6%, у 2019 році – 5% та у 2020 році 1,5%. Отже в цілому, грошові кошти займають незначний обсяг і потребують збільшення кількості для можливості оперативного погашення заборгованості.

Що стосується пасиву ДП «ХМЗ «ФЕД»», то найбільшу частку в ньому займає власний капітал. У 2018 році він складав у загальній структурі 76,7%, у 2019 році – 66,6% та у 2020 році – 77,5%. Найменшу частку займають довгострокові зобов'язання і забезпечення. Дана стаття балансу у 2018 році займала у загальній структурі 5,1%, у 2019 році – 4,1% та у 2020 році – 4,9%. Важливо відмітити, що поточні зобов'язання і забезпечення помітно перевищують обсяги довгострокових зобов'язань і забезпечень.

Кінцевою метою функціонування будь-якого підприємства є одержання фінансового результату – прибутку. Механізм його формування передбачає визначення доходів і витрат підприємства. Тому наступним кроком є саме аналіз фінансових результатів діяльності підприємства ДП «ХМЗ «ФЕД»» (табл. 3).

Як видно з таблиці 3, собівартість реалізованої продукції демонструє неоднозначну тенденцію протягом всього досліджуваного періоду: у 2019 році цей показник збільшився на 4,7% а у 2020 році - зменшився на 4%. Інші операційні доходи також є не постійними: у 2019 році вони збільшилися на 3 029 тис грн, а у 2020 році зменшилися на -10 172 тис грн. Адміністративні витрати мають стійку тенденцію до зростання (через збільшення вартості комунальних послуг, підвищення рівня мінімальної заробітної плати, інфляції тощо). Даний показник збільшився у 2019 році на 20,6% а у 2020 році – на 6,8%. Витрати на збут демонструють різке збільшення: у 2019 році на 61,2%, а у 2020 році – на 29,7%. Інші операційні витрати у 2019 році зменшилися на 2 293 тис грн а у 2020 році

Таблиця 2

Характеристика майна підприємства ДП «ХМЗ «ФЕД»» та джерел його формування за балансом

Показники	На 31.12.2018		На 31.12.2019		На 31.12.2020		Відхилення 2020 р. до 2018 р.	
	тис. грн.	питома вага, %	тис. грн.	питома вага, %	тис. грн.	питома вага, %	+,-	%
АКТИВИ								
1. Необоротні активи:	128 081	25,6	127 041	22,0	141 915	26,3	13 834	9,7
в т.ч. основні засоби	43 971	8,8	36 465	6,3	44 119	8,2	148	0,3
2. Оборотні активи	372 357	74,4	449 635	78,0	398 375	73,7	26 018	6,5
в т.ч. запаси	283 325	56,6	322 466	55,9	302 773	56,0	19 448	6,4
дебіторська заборгованість	86 081	17,2	92 613	16,1	78 490	14,5	-7 591	-9,7
грошові кошти	8 039	1,6	28 935	5,0	8 262	1,5	223	2,7
ПАСИВИ								
1. Власний капітал	383 704	76,7	384 413	66,6	418 492	77,5	34 788	8,3
в т.ч. зареєстрований капітал	70 162	14,0	70 162	12,2	70 162	13,0	0	-
нерозподілений прибуток	228 402	45,6	255 918	44,4	255 918	47,4	27 516	10,8
2. Довгострокові зобов'язання і забезпечення	25 613	5,1	23 548	4,1	26 416	4,9	803	3,0
3. Поточні зобов'язання і забезпечення	91 121	18,2	168 715	29,3	95 382	17,6	4 261	4,5
БАЛАНС:	500 438	100,0	576 676	100,0	540 290	100,0	39 852	7,4

Джерело: [7]

Таблиця 3

Аналіз фінансових результатів діяльності підприємства

Показники	Роки			Відхилення 2020 р. до 2018 р.	
	2018	2019	2020	+	
				-	%
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	435 125	483 153	532 611	97 486	22,4
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	237 869	249 559	239 547	1 678	0,7
Валовий: прибуток (збиток)	197 256	233 594	293 064	95 808	48,6
Інші операційні доходи	43 803	46 832	36 660	-7 143	-16,3
Адміністративні витрати	79 222	99 815	107 073	27 851	35,2
Витрати на збут	14 953	38 542	54 837	39 884	в 3,7 р.
Інші операційні витрати	78 501	76 208	102 940	24 439	31,1
Фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток (збиток)	68 383	65 861	64 874	-3 509	-5,1
Фінансові витрати	2 785	2 831	341	-2 444	-87,8
Інші витрати	5 831	14 077	4 252	-1 579	-27,1
Фінансовий результат до оподаткування: прибуток (збиток)	59 998	49 329	60 778	780	1,3
Чистий фінансовий результат: прибуток (збиток)	48 722	39 734	49 222	500	1,0

Джерело: [7]

вони збільшилися на 26 732 тис грн. Фінансовий результат від операційної діяльності демонструє негативну тенденцію, що свідчить про зниження ефективності операційної діяльності компанії.

Проводиться також аналіз ліквідності і платоспроможності ДП «ХМЗ «ФЕД»» (табл. 4).

З таблиці 4 видно, що коефіцієнт абсолютної ліквідності знаходиться за межами нормативного значення, що свідчить про низьку можливість швидкого погашення зобов'язань і це пов'язано з малим обсягом грошових коштів та їх еквівалентів у підприємства. Для стабілізації даного показника ДП «ХМЗ «ФЕД»» має збільшити кількість грошових коштів на балансі компанії. Проміжний коефіцієнт покриття балансу та коефіцієнт покриття балансу знаходяться в межах нормативних значень. Частка оборотних коштів у активах підприємства у 2019 році зростала та демонструвала позитивну тенденцію, але у 2020 році даний показник зменшився, що свідчить про необхідність збільшення обсягів оборотних коштів. Частка власних оборотних коштів у запасах демонструє позитивну тенденцію і знаходиться в межах нормативного значення. Загалом ДП «ХМЗ «ФЕД»» є платоспроможним та ліквідним (зауваження є лише щодо швидкої ліквідності, що потребує нарощування грошових коштів та їх еквівалентів).

Важливим критерієм ефективності діяльності підприємства є рентабельність, яка є відносним показником ефективності функціонування і відображає співвідношення одержаних результатів із понесеними при цьому витратами (табл. 5)

Дані таблиці 5 свідчать, що прибутковість ДП «ХМЗ «ФЕД»» демонструє негативні тенденції до зниження, тому необхідним є впровадження заходів щодо підвищення даних показників. Позитивним є плюсове значення усіх розглянутих показників рентабельності.

Загалом фінансовий стан ДП «ХМЗ «ФЕД»» можна охарактеризувати як стійкий та стабільний. Переважна більшість індикаторів фінансової успішності компанії знаходяться в межах нормативних значень. Компанія є надійним позичальником, показники рентабельності мають позитивні значення, але недостатньо високі значення, щоб визнаватися ефективними.

Що стосується фінансової стабільності компанії, то фактори, які впливають на неї, можуть бути [3]:

1) внутрішні – це загальний фінансовий стан підприємства, який представляється стабільно високою продуктивністю. В основі лежить принцип досягнення активної реакції на зміни зовнішніх і внутрішніх факторів;

2) зовнішні – завдяки стабільності економічного середовища, в якому здійснюється діяльність компа-

Таблиця 4

Показники ліквідності і платоспроможності ДП «ХМЗ «ФЕД»»

Показник	Джерело інформації	Нормативне значення	2018	2019	2020	Відхилення 2020 р. до 2018 р.	
						+, -	%
Коефіцієнт абсолютної ліквідності	Ф. № 1, (р. 1165 + р. 1160) / р. 1695	Більше 0,2	0,09	0,17	0,09	0	-
Проміжний коефіцієнт покриття балансу	Ф. № 1, (р. 1125 +...+ р. 1165) / р. 1695	Більше 0,7-0,8	1,03	0,72	0,92	-0,11	-10,7
Коефіцієнт покриття балансу	Ф. № 1, р. 1195 / р. 1695	Більше 1-2	4,09	2,67	4,18	0,09	2,2
Частка оборотних коштів у активах	Ф. № 1, р. 1195 / р. 1300	Збільшення	0,74	0,78	0,74	0	-
Частка запасів у поточних активах	Ф. № 1, р. 1100 / р. 1195	-	0,76	0,72	0,76	0	-

Джерело: [7]

Таблиця 5

Показники прибутковості ДП «ХМЗ «ФЕД»», %

Показник	2018	2019	2020	Відхилення 2020 р. до 2018 р.	
				+, -	%
Рентабельність продаж	13,8	13,6	12,2	-1,6	-11,6
Рентабельність операційної діяльності	14,4	14,2	12,8	-1,6	-11,1
Рентабельність діяльності до оподаткування	12,6	10,6	12,0	-0,6	-4,8
Рентабельність капіталу	12,0	8,6	11,2	-0,8	-6,7

Джерело: [7]

нії. Це досягається за допомогою відповідної системи управління в ринковій економіці країни;

3) загальні – це рух грошових потоків, що забезпечує постійний надлишок доходу (прибутку) над власними витратами (збитками);

4) фінансові – відображають стабільний надлишок доходу над витратами, забезпечують вільне маневрування фінансових ресурсів та їх ефективне використання, яке сприяє безперервному процесу виробництва та реалізації продукції. Створюється фінансова стабільність в процесі будь-якої виробничо-господарської діяльності і є основною складовою загальної стабільності підприємства [5].

Доцільно проаналізувати показники фінансової стійкості підприємства, які розраховуються відділом бухгалтерії один раз на рік (табл. 6).

Коефіцієнт співвідношення позичених і власних коштів протягом всього досліджуваного періоду знаходиться в межах нормативного значення: у 2018 році він був на рівні 0,3 пунктів, у 2019 році – збільшився до 0,5 (що має негативне значення для компанії) а у

2020 році – знову зменшився до рівня 0,29. Коефіцієнт автономії також демонструє високі значення і знаходиться в межах норми, що свідчить про можливість ДП «ХМЗ «ФЕД»» бути незалежним від зовнішніх джерел фінансування діяльності. Коефіцієнт маневреності власних коштів також є досить високим: у 2018 та 2019 роках він знаходився на рівні 0,73 пунктів, а у 2020 році – знизився до 0,72. Коефіцієнт концентрації залученого капіталу також знаходиться в межах нормативного значення і свідчить про те, що фінансування діяльності компанії за рахунок залучених коштів є меншою, ніж за допомогою власних джерел. Показник заборгованості кредиторам також знаходиться в межах норми й він значно зменшився у 2020 році порівняно з 2018 роком (на 33,33%), що є позитивним індикатором.

Крім того, для ефективного антикризового управління відділ бухгалтерії аналізує показники ділової активності підприємства (табл. 7).

Загальна оборотність капіталу демонструє помітне збільшення: у 2020 році на 12,1% порівняно з 2018 роком. Оборотність готової продукції також збіль-

Таблиця 6

Показники фінансової стійкості підприємства

Показник	Нормативне значення	2018	2019	2020	Відхилення 2020 р. до 2018 р.	
					+, -	%
Коефіцієнт співвідношення позичених і власних коштів	Менше 1	0,3	0,5	0,29	-0,01	-3,33
Коефіцієнт автономії	Більше 0,5	0,77	0,67	0,77	0	0,00
Коефіцієнт маневреності власних коштів	Якомога більший	0,73	0,73	0,72	-0,01	-1,37
Коефіцієнт концентрації залученого капіталу	Менше 0,5	0,23	0,33	0,23	0	0,00
Показник заборгованості кредиторам	Якомога менший	0,18	0,23	0,12	-0,06	-33,33

Джерело: [7]

Таблиця 7

Показники ділової активності підприємства

Показник	Нормативне значення	2018	2019	2020	Відхилення 2018/2020	
					+, -	%
Загальна оборотність капіталу	Збільшення	0,87	0,84	0,99	0,12	12,1
Оборотність готової продукції	Збільшення	3,8	3,0	4,5	0,7	15,6
Оборотність запасів	Збільшення	0,84	1,5	1,8	0,96	53,3
Оборотність дебіторської заборгованості	Збільшення	5,1	5,2	6,7	1,6	23,9
Середній строк обороту дебіторської заборгованості	Збільшення	71,2	69,0	53,6	-17,6	-24,7
Оборотність кредиторської заборгованості	Збільшення	20,5	8,4	29,5	9,0	30,5
Середній строк обороту кредиторської заборгованості	Зменшення	17,6	39,0	12,2	-5,4	-30,7
Фондовіддача необоротних активів	Збільшення	9,9	13,2	12,1	2,2	18,2
Оборотність власного капіталу	Збільшення	1,1	1,3	1,3	0,2	15,4

Джерело: [7]

шилася: у 2020 році в порівнянні з 2018 роком на 15,6%, що свідчить про належність даного індикатора до нормативного значення. Оборотноість запасів на відміну від попередніх двох показників свідчить про постійну позитивну тенденцію до збільшення протягом всього досліджуваного періоду і знаходиться в межах нормативного значення. З оборотноістю дебіторської заборгованості спостерігається аналогічна ситуація: індикатор також постійно зростає і є в межах норми. Середній період обороту дебіторської заборгованості навпаки поступово зменшується, що є негативним моментом для компанії. Оборотноість кредиторської заборгованості має мінливу тенденцію: у 2019 році вона різко зменшується на 12,1 пунктів а у 2020 році – збільшується на 21,1 пунктів, що є свідченням пришвидшення погашення боргів компанією. Фондовіддача необоротних активів зростає протягом останніх трьох років, що є свідченням ефективного використання компанії основних засобів. Оборотноість власного капіталу збільшилася у 2019 році на 0,2 пунктів і залишилася на рівні 1,3 пунктів у 2020 році.

Висновки. 1) Підсумовуючи вище викладене, можна зробити висновок, що ДП «ХМЗ «ФЕД»» має досить високу ділову активність. Підприємство є

надійним кредитором та боржником, що погашає свої зобов'язання вчасно, активно використовує власний капітал, запаси та основні засоби [6]. 2) Під час оцінювання фінансового потенціалу компанії необхідно пам'ятати, що він є складною концепцією і характеризується системою показників, що відображають реальну ситуацію й використання наявного потенціалу, фінансові можливості компанії як бізнес-партнера, суб'єкта капітальних вкладень, платника податків. 3) Мета будь-якого підприємства машинобудівної галузі полягає в підвищенні фінансового потенціалу, на основі ефективного використання ресурсів, коли компанія здатна нести повну відповідальність за своїми зобов'язаннями. 4) Достатній об'єм власних коштів для усунення високого ризику та високі перспективи збільшення прибутку відносяться до показників характеристики хорошого фінансового стану компанії (організації, підприємства). 5) Низький фінансовий стан виражається в незадовільному порядку погашення платежів, низькій ефективності використання ресурсів, неефективному розподілу коштів, їх знерухомиленні. 6) Межею занепаду фінансового стану компанії є банкрутство, тобто нездатність компанії повністю виконувати зобов'язання відповідно до своїх зобов'язків.

Список використаних джерел:

1. Амосов О. Ю. Проблема ресурсозбереження в Україні та шляхи її вирішення. *Теорія та практика державного управління*. Вип. 3 (34). 2011. С. 1–5.
2. Краснокутська Н. С. Потенціал підприємства як об'єкт управління в перебігу еволюції теорії стратегічного управління. *Вісник СумДУ. Серія Економіка*. 2009. № 1. С. 169–176.
3. Яковлев В. І. Трагування економічної категорії виробничого потенціалу. *Науковий журнал «Причорноморські економічні студії»*. Випуск 34, м. Одеса 2018 р. С. 115–120.
4. Міщенко В. А. Регіональні особливості розвитку підприємств машинобудування у Харківській області. *Вісник Нац. техн. ун-ту "ХПІ": зб. наук. пр. Темат. вип.: Актуальні проблеми управління та фінансово-господарської діяльності підприємства*. Харків: НТУ "ХПІ". 2014. № 23 (1066). С. 156–172.
5. Перерва П. Г. Визначення ефективності використання виробничого потенціалу машинобудівного підприємства. *Маркетинг і менеджмент інновацій*. 2012. № 2. С. 191–198.
6. Марчук Л. С. Особливості формування інтелектуального потенціалу машинобудівних підприємств у залежності від специфіки підприємницької діяльності. Проблеми та перспективи розвитку сучасної науки: зб. тез Міжнарод. наук.-практ. конф. молодих науковців, аспірантів і здобувачів вищої освіти, 10 травня 2019 р. ред. кол.: В. С. Мошинський [та ін.]; Нац. ун-т водного госп-ва та природокористування. Рівне, 2019. С. 207–208. URL: <http://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/53131>.
7. Фінансова звітність ДП «ХМЗ «ФЕД»». URL: <https://www.fed.com.ua>.

References:

1. Amosov O. Yu. (2011) Problema resursozbezheniya v Ukraini ta shlyahi її virishennya [The problem of resource conservation in Ukraine and ways to solve it]. *Teoriya ta praktika derzhavnogo upravlinnya*, vol. 3 (34), pp. 1–5.
2. Krasnokutska N. S. (2009) Potencial pidpriemstva yak obekt upravlinnya v perebigu evolyucii teorii strategichnogo upravlinnya [The potential of the enterprise as an object of management in the course of the evolution of the theory of strategic management]. *Visnik SumDU. Seriya Ekonomika*, no. 1, pp. 169–176.
3. YAKovlev V. I. (2018) Traktuvannya ekonomichnoї kategorii virobничого potencialu [Interpretation of the economic category of production potential]. *Naukovij zhurnal «Prichornomorski ekonomichni studii»*, vol. 34, pp. 115–120.
4. Mishchenko V. A. (2014) Regionalni osoblivosti rozvitku pidpriemstv mashinobuduvannya u Harkivskij oblasti [Regional peculiarities of the development of machine-building enterprises in the Kharkiv region]. *Visnik Nac. tekh. un-tu "HPI": zb. nauk. pr. Temat. vip.: Aktualni problemi upravlinnya ta finansovo-gospodars'koї diyal'nosti pidpriemstva*, no. 23 (1066), pp. 156–172.
5. Pererva P. G. (2012) Vznachennya efektyvnosti vikoristannya virobничого potencialu mashinobudivnogo pidpriemstva [Determining the efficiency of using the production potential of a machine-building enterprise]. *Marketing i menedzhment innovacij*, no. 2, pp. 191–198.
6. Marchuk L. S. Osoblyvosti formuvannya intelektualnogo potentsialu mashynobudivnykh pidpriemstv u zalezhnosti vid spetsyfyki pidpriemnyts'koi diialnosti [Peculiarities of forming the intellectual potential of machine-building enterprises depending on the specifics of entrepreneurial activity]. Proceedings of the *Problemy ta perspektivy rozvytku suchasnoi nauky*. Rivne: Nats. un-t vodnoho hosp-va ta pryrodokorystuvannya, pp. 207–208. Available at: <http://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/53131>.
7. Finansova zvitnist DP «HMZ «FED»» [Financial reporting of SE "KHMZ "FED""]. Available at: <https://www.fed.com.ua>.